ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
2022 г.

I. Обща информация за Сдружението

Пълно наименование	Сдружение „Ромска академия за култура и образование"
Населено място	Сливен
Седалище и адрес	Гр. Сливен, бул. „Цар Освободител" 34-Г
ЕИК по Булстат	119679662
Имейл адрес	rakosliven@gmail.com
Интернет страница	https://rakobg.com/
Представляващ	Стела Стефанова Костова

II. Основни дейности

През 2022 година Сдружение „Ромска академия за култура и образование" продължи да работи за съхраняването и популяризирането на ромската култура, насърчаването на междукултурния диалог, овластяването на общността и подкрепата за ранното детско развитие и образователната интеграция.

- **Културни инициативи и съхраняване на паметта:** През изтеклия период бяха реализирани ключови културни инициативи за съхраняване на родовата памет и популяризиране на ромското културно-историческо наследство. Подготвена и представена бе иновативната дигитална фотоизложба „Спомени на ромите през годините“, която чрез архивни фотографии проследи бита, занаятите и семейните традиции на общността от началото и средата на XX век, като привлече вниманието на широката общественост към ролята на ромската култура, изкуство и фолклор и допринесе за преодоляване на негативните медийни стереотипи. В рамките на проект „Културни хоризонти“ бе проведено специализирано обучение с лектор Радослава Кузманова, която запозна екипа с основните елементи, маркетинговите подходи и инструментите за оценка на Стратегията за привличане на публики, с което РАКО успешно повиши капацитета си за организиране на мащабни културни прояви. Като пряк резултат и пилотно събитие бе организиран грандиозен литературно-музикален концерт с участието на Ансамбъл „Романи чълхъя“ с диригент Никола Николов, гост-изпълнителя Стоян Стоянов, Бони, изгряващия духов оркестър „Ромален“, актрисата Наталия

Цекова, Формация „Ромджаз“ с Радко и Теодор Парушеви, Митко Киров и певицата Пламена Парушева. Излъчването на концерта в дигиталното пространство осигури равен достъп до култура за жителите от малките населени места и привлече нови публики.

- **Образователна интеграция, ранно детско развитие и овластяване на младежта:** Стартира проект „Предоставяне на интегрирани услуги за ранно детско развитие в община Твърдица“. Екипът на „Мобилна академия“ извършваше последователна и непрекъсната работа за осигуряване на професионална подкрепа чрез посещения на място в домовете на ромските деца от гр. Твърдица, гр. Шивачево и с. Сборище. Провеждаха се всекидневни срещи с родители, настойници и бъдещи родители на ромски деца, по време на които екипът от експерти предоставяше консултации, експертна подкрепа и препоръки относно спазването на Имунизационния календар на РБ, здравословното детско меню, превенцията и опасностите от ранните бракове и бременности, положителните страни на детската градина и дневния режим, както и значението на личния пример на родителите за повишаване на училищната готовност и подобряване на достъпа до здравна грижа.

  В рамките на програма „Равен шанс“ бяха подкрепени 50 ученици от социално уязвими семейства чрез осигуряване на транспорт до училище и закупуване на необходимите учебници. Също така бе проведен курс по английски език за 18 ученици от Сливен, които успешно завършиха обучението и получиха своите сертификати. Обучението се осъществи по програма „Стъпка към успеха: достъп до английски език за млади хора в ромската общност“, финансирана от Тръст за социална алтернатива.
- **Граждански мониторинг, застъпничество и прозрачност на местните политики:** През 2022 г. Сдружение „Ромска академия за култура и образование“ разшири обхвата на дейността си в областта на стратегическото застъпничество, поставяйки акцент върху публичността, отчетността и отговорното управление. В рамките на проект „Изпълнението на националните политики за равенство, приобщаване и участие на ромите в общините Сливен и Твърдица – обект на активно гражданско наблюдение и участие“, финансиран от Оперативна програма „Добро управление“, сдружението предприе систематични действия за засилване на гражданския контрол върху местните политики за интеграция. Инициативата бе насочена към изграждането на устойчиви механизми за прозрачност, независим мониторинг и засилване на ролята на местната общност в процеса на вземане на решения. В началния етап бе разработен цялостен, иновативен модел за анализ и оценка на изпълнението на общинските планове за интеграция в Сливен и Твърдица, както и на Областната стратегия. Чрез провеждането на задълбочено кабинетно проучване бе извършен подробен преглед на стратегическите документи за периода 2019–2021 г., оценяващ съответствието им с националната рамка, ефективността на планираните мерки и реалните механизми за мониторинг. Паралелно с това бе осъществен специализиран медиен мониторинг, проследяващ образа на ромската общност в

публичното пространство и медийното отражение на провежданите местни политики. Тези аналитични дейности поставиха здрава методологична основа за последващи застъпнически инициативи, насочени към подобряване на откритостта и качеството на местното управление.

- **Всекидневна общностна подкрепа и традиционни обществени инициативи:** През цялата 2022 г. екипът на Сдружение „Ромска академия за култура и образование“ предоставяше непрекъсната, пряка подкрепа за гражданите от местната общност в отговор на техните ежедневни социални, административни и образователни нужди. В офиса на сдружението бяха осигурени индивидуални консултации, свързани с трудовата заетост, социалното подпомагане и взаимоотношенията с НАП, както и специализирано съдействие при попълването и подаването на молби, заявления и формуляри към Дирекция „Социално подпомагане“. Особено внимание бе отделено на работата с младежи – предоставяне на насоки за кариерно развитие, подкрепа при кандидатстване за стипендии и включване в образователни програми. Бе осигурен и свободен достъп до компютърни и интернет услуги, както и помощ при изработването на административни и информационни материали.

  За съхраняване на общностната идентичност и памет, на 8 април сдружението за поредна година отбеляза Международния ден на ромите. Тържествената програма включваше празнично шествие с участието на граждани, младежи и институционални партньори, както и символичното поднасяне на цветя във водите на река Асеновска в памет на ромските жертви по време на Втората световна война, последвано от културни и информационни прояви за популяризиране на ромската традиция и съвременни постижения.

III. Реализирани проекти през 2022 г.

Проект	Времетраене	Донор	Ключови постижения
Културни хоризонти	януари 2022 – декември 2022	Национален фонд „Култура"	Повишен капацитет на екипа на РАКО за организиране на събития и привличане на широк кръг публики за осъществяване на активна дейност за обръщане на ромската общност към своите корени, към фолклора, историята и ромската култура. Проведеното събитие – литературно-музикален концерт „Културни хоризонти“ и неговото излъчване в дигиталното пространство.
Предоставяне на интегрирани услуги за ранно детско развитие в община Твърдица	януари 2022 – април 2024	Финансовия механизъм на ЕИП, Програма „Местно развитие, намаляване на бедността и подобрено включване на уязвимите групи”	Сформиран екип „Мобилна академия“, който извършва последователна и непрекъсната работа за осигуряване на професионална подкрепа чрез посещения на място в домовете на ромските деца от гр. Твърдица, гр. Шивачево и с. Сборище.
Изпълнение на нац.политики за равенство, приобщаване и участие на ромите	август 2022 – декември 2023	ОП „Добро управление" (ЕС)	Стартиран проект „Изпълнението на националните политики за равенство, приобщаване и участие на ромите в общините Сливен и Твърдица – обект на активно гражданско наблюдение и участие“. Разработен цялостен, иновативен модел за анализ и оценка на изпълнението на общинските планове за интеграция в Сливен и Твърдица, както и на Областната стратегия

Проект	Времетраене	Донор	Ключови постижения
Дигитална фотоизложба „Спомени на ромите през годините“	2022 г	Национален фонд „Култура“	Дигитализирани архивни снимки; съхранена родова памет и осигурен широк достъп до ромската история.
Равен шанс: Достъп до средно образование	От 2012	Тръст за социална алтернатива	Подкрепени 50 ученици в гимназиален етап с карти за пътуване и учебници.